

בבית משפט השלום בעפולה

ת"צ 01-17-

בעניין:

ע'מאד ג'דעון - ת.ז. 043217512
 ע"י ב"כ אחמד מסאלחה - משרד עורכי דין ונוטריונים [מ.ר. 6897]
 מרחוב העליה 3 • ת.ד. 2262 • עפולה 1839203
 טלפון: 04-6421551 § פקסימיליה: 04-6421553

התובע

נ ג ד

קבי ברקן שיווק והפצה בע"מ - ח.פ. 511784308
 ת.ד. 159 • חולדה ד.ג. שורק 7684200

הנתבעת

מהות התביעה: חוק הפיקדון, תקנות הפיקדון, פקודת חנויקין, חוק הגנת הצרכן, חוק עשיית עושר ולא במשפט

סכום התביעה האישית: ₪ 1.80

סכום התובענה הייצוגית: ₪ 700,000

כתב תובענה ייצוגית

מבוא

1. התובע מתכבד להגיש לבית המשפט הנכבד כתב-תביעה זה בתובענה ייצוגית כמפורט בהוראות חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו - 2006 ובתקנות תובענות ייצוגיות, תשי"ע - 2010.
2. התובע יהי מיוצג במסגרת תובענה זו ע"י באי-כוחו, כמפורט בכותרת כתב-התובענה, וכתובתו להמצאת כתבי-בי-דין תהי בכתובת באי-כוחו הנ"ל.
3. כל הטענות העובדתיות הנטענות במסגרת כתב-תובענה זה, נטענות בהשלמה הדדית; כל הטענות המשפטיות, הנטענות במסגרת כתב-תובענה זה, נטענות בהשלמה הדדית, אולם היכן שהן לא מתיישבות ביניהן, הן נטענות לחלופין.

הצדדים

4. התובע הינו צרכן של המוצר המפורט להלן אשר יוצר ו/או שווק באמצעות הנתבעת.
5. הנתבעת, הינה חברה מסחרית הרשומה כדין בישראל ונחשבת לייצרן ומשווק ליינות רבים לרבות המוצר המפורט להלן.
6. עניינה של התובענה הינה חטעיה והפרה בוטה של הנתבעת את חוק הפיקדון על מכלי מוצר, תשנ"ט - 1999 (להלן: "החוק"), תקנות הפיקדון על מכלי מוצר, תשס"א - 2001 (להלן: "התקנות"), פקודת חנויקין [נוסח משולב], תשכ"ח - 1968 (להלן: "פקודת חנויקין"), חוק הגנת הצרכן, תשמ"א - 1981 (להלן: "חוק הגנת הצרכן") כפי שסימנה הנתבעת על-גבי מכלי המוצר המיוצרים ו/או המשווקים באמצעותה.

7. חקיקת החוק והתקנות מכוחו באו אל העולם בשל העובדה כי התחזק הצורך במניעת הזיהום במדינת ישראל והעברת חלק מכספי הפיקדון לקרן לשמירת הניקיון אשר נולדה לצורך שמירת ניקיון המדינה וצמצום הזיהום. על מנת להשיג מטרה זו, גוייסו הצרכנים להשגת יעדי ומטרות הדינים, אשר נגבה מהם פיקדון בהתאם להוראות החוק והתקנות באופן כזה שיעודד אותם להשיב את מכלי המוצר לאחר השימוש, אשר עד כה היו מוצאים את מקומם בפחי האשפה ובשולי הדרך, תוך גביית פיקדון בעת הרכישה והזדכות בגינו עם השבת מכלי המוצר הריקים. הנתבעת חטאה עת גרמה לאי קיום החוק והתקנות וגרמה לעיוות משווע, עת גבתה את הפיקדון מבלי שמילאה את חובת הידוע לגביו באופן הסימון הקבוע בחוק, וכך מנעה הלכה למעשה אף את השבת אותם מכלי מוצר וגרמה נזק כפול – אי השבת הפיקדון לצרכנים תוך התעשרות על גבם, וכן תרמה באופן ישיר לאי מילוי רציונל הדינים, ולפגיעה בצמצום הזיהום במדינה. מטרות אלה הן אלה שעומדות על הפרק בדינים אלה, בין היתר, כפי שנקבע.

המסגרת העובדתית

8. הנתבעת הינה חברה פרטית המייצרת ומשווקת יינות רבים לרבות "ברקן קלאסיק – קברנה סובניון" בתכולה של, בין היתר, 750 מ"ל (להלן: "המוצר") המיוצר ומשווק במדינת ישראל תוך הפרת החוק והתקנות נשוא תובענה זו.
9. התובע הינו צרכן של המוצר מזה מספר חודשים, עליו חל החוק והתקנות נשוא תובענה זו.
10. התובע נהג לרכוש את המוצר של הנתבעת במרכולים ובחנויות השונות לצריכה ביתית וזאת מבלי לדעת כי מיכל זה מחויב בפיקדון אשר נגבה ממנה כחלק ממחיר המוצר ובתום צריכת המוצר, היה נוהג התובע להשליך את מיכל המוצר הריק לאשפה הואיל ולא ידע כי מיכל זה חייב בפיקדון.
11. התובע לעולם לא מחזר את המוצר של הנתבעת הואיל ולא ידעה אם הוא מזכה אותו בהחזר פיקדון.
12. לימים הבחין התובע בסימון המובלע של החייב בפיקדון והסכים של 30 אג' על-גבי המוצר של הנתבעת והבין כי הנתבעת סימנה את המוצר שלה בגודל הקטן ממוצרים אחרים בהשוואה למשל עם מוצר BLU של חברת בלו משקאות ישראל בע"מ.
13. התובע היה המום, שכן כבר מספר חודשים נהג הוא להשליך לפח האשפה מכלי מוצר של הנתבעת, שכן לא ידע כלל כי שילם עבורם פיקדון ולו היה מודע לכך הרי היה דואג להשיב את המכלים הריקים ולהזדכות בגינם.
14. התובע לא אמר די ופנה לייעוץ משפטי אשר הבהיר לו כי סימון זה אינו עומד בהוראות החוק והתקנות, וכי הולך שולל על ידי הנתבעת כאמור.
15. אופן סימון מכלי המוצר ע"י הנתבעת נעשה בניגוד לחוק והתקנות אשר קובעים במפורש כי הסימון יעשה בצורה נראית לעין, כפי שקבוע בסעיף 3 לחוק כדלקמן:

"3(א) לא ייצר יצרן ולא ישווק יבואן מכלי מוצר החייבים בפיקדון, אלא אם כן מוטבעים בהם או מודפסים עליהם או על תוויות שעליהם, בצורה הנראית לעין, המילים "חייב בפיקדון" וכן, סמוך להם, סכום הפיקדון, והכל באופן שאינו ניתן להסרה או למחיקה בשימוש סביר (להלן: "מכל מוצר מסומן")"

"....

16. עוד התכבד המחוקק וקבע בתקנה 2 לתקנות את גודל השטח המינימאלי המחויב לסימון לגבי המשפט "חייב בפיקדון" ואף לגבי סכום הפיקדון "30 אג" וזאת נוכח חשיבותם.

"2. הסימון שיוטבע או יודפס לפי סעיף 3 לחוק, על מכלי מוצר החייבים בפיקדון, או על תווית שעליהם, יהיה כמפורט להלן:

(1) המילים "חייב בפיקדון" יופיעו בגודל שיכסה באופן מלא שטח שלא יפחת מ-2 סנטימטרים רבועים;

(2) סכום הפיקדון יופיע באותיות ובספרות שגודלו יכסה באופן מלא שטח שלא יפחת מ-0.5 סנטימטרים רבועים;

(3) נוסף על כך יהיה על מכלים כאמור סימון בשיטת ברקוד שיוטבע בו מידע לזיהוי מדינת הייצור, החברה המייצרת, סוג המכל וספרת ביקורת;

"....

17. חנה כי כן, קובעים החוק והתקנות כי חל איסור על שיווק מכל מוצר החייבים בפיקדון, אלא אם מוטבע בהם או מודפס עליהם הכיתוב "חייב בפיקדון" ובסמוך להם סכום הפיקדון בצורה הנראית לעין בגודל אשר יכסה שטח מלא של 2 סנטימטרים רבועים + 0.5 סנטימטרים רבועים בהתאמה לפחות.

18. במוצר הנתבעת אותיות הכיתוב "חייב בפיקדון" מופיע בגודל שטח הפוחת משני סנטימטרים רבועים ואף סכום הפיקדון מופיע בגודל שטח הפחות מחצי סנטימטרים רבועים, באופן מובלע, הרחוק מאוד מלשון התקנות.

19. סימון לקוי ופגום זה של מוצרי הנתבעת, כמפורט לעיל, מהווה הפרת תובה חקוקה, ואף עולה בגדר הטעייה של ממש בשני המשורים:

ראשית – היות ובאופן זה חומקת מעיניו של הצרכן אשר רוכש את אותם מכלי המוצר המידע המהותי כי שילם פיקדון בגין מכלי המוצר שרכש, באופן פסול ובניגוד גמור לתקנות ולחוק הגנת הצרכן אשר באו למנוע בדיוק מצב זה של הטעייה. ויובהר, כי ברכישת מכלי מוצר אשר מחויבים בפיקדון, מתבצעות למעשה שתי עסקאות נפרדות בו זמנית – האחת, רכישת המוצר עצמו אותו מכיל המיכל; השנייה, העסקה בעניין הפיקדון – הפקדת פיקדון אשר יושב לצרכן כאשר ישיב את המיכל. בכל אחת מעסקאות אלה נדרש העוסק לתום לב ולהימנעות מהטעייה, ככל יתר החובות החלות על עוסק בביצוע עסקה. נהיר כי מקום בו העוסק לא ציין את דבר גביית הפיקדון כנדרש על פי דין, הרי שהטעת את הצרכן המתקשר עימו בעסקה, וגבה ממנו הלכה למעשה כספים שלא כדין, תוך פגיעה אף באוטונומיה ובבחירה החופשית שלו. דבר זה עומד בניגוד גמור הן לחוק והן לתקנות, והן לחוק הגנת הצרכן כשלעצמו, אשר אוסר על הטעיית צרכן בעניין מהותי בעסקה. אין חולק כי הפקדת הפיקדון הינו עניין מהותי בעסקה, שכן ללא ידיעה על כך, הצרכן מחויב ברכיב עליו לא ידע וכן נשללת מהצרכן הזכות להשיב את המיכל ולהזדכות תמורתו חזרה בסכום בו חויב (30 אג) כאמור בעניינו.

שנית – באופן זה נמנעת מהצרכן תכלית החוק והתקנות, שהינה השבת מכלי המוצר הריקים אל מתקני האיסוף שכן היא אינה מודעת לעובדה כי השבת מכלי מוצר אלה יזכו אותו בחשבה של 30 אג' בהן חויב (אף זאת ללא ידיעתו, כאמור). בשורה התחתונה מפסיד הצרכן 30 אג' ברכישת כל מכל מוצר, כאשר החברה כולה ניזוקה ממעשה זה, היות ואותו מכל מוצר יושלך לאשפה תחת מחזורו והגנה על הסביבה כולה.

למרות הקבוע בדינים האמורים, הפרה הנתבעת עת הסתירה מציבור הצרכנים את זכויותיהם על פי דין. הנתבעת פעלה תוך הסתרת מידע אשר חובה היה עליה להביא לידיעת הצרכן אשר רכש ממכלי המוצר שלה בדרך הקבועה בתקנות.

20. הסימון על מכלי המוצר של הנתבעת לא עונה על דרישות התקנות כפי שפורט. בית המשפט אשר נדרש בעבר למקרים מסוג זה (בגזירה שווה מתקנות הגנת הצרכן (גחל) האותיות בחוזה אחיד), התשנ"ה – 1995 הנשען על אותו רציונל של איסור הטעייה), קבע **שבמקרים של חריגה מהגודל המינימאלי הנדרש לא אך שמדובר בהטעייה, אלא שהיות והאותיות פחתו מהגודל המינימאלי המחויב, הרי שכביכול לא נרשמו אותיות אלה כלל.**

21. בנסיבות אלה, נהיר כי בפן המהותי הרי שהסימון כלל לא קיים, וממילא חיוב הנתבעת את התובע והצרכנים בגין סכום הפיקדון הינו פסול, מטעה, מהווה התעשרות שלא כדון והדבר מקים עלת תביעה מבוססת כנגדה.

22. בדברי ההסבר לחוק הפיקדון נקבע בלשון ברורה:

"להצעת חוק זו שתי מטרות עיקריות: האחת – שיפור רמת הניקיון ברשות הרבים, והשניה – הקטנת כמות האשפה המופקת ונטמעת, והנהגת שיטה שתעודד ותמריץ ייצור ושימוש במכלי מוצר הניתנים למחזור.

במקומות שונים בעולם נבחנו שיטות שונות המיועדות להשיג את המטרות האמורות. בחינת השיטות השונות הביאה למסקנה, ששיטת הפיקדון הוכחה כיעילה ביותר שכן היא הביאה, מצד אחד, למידת השבה של מכלי מוצר ריקים בשיעור הגבוה ביותר, ומצד שני, לעידוד המחזור או השימוש החוזר במכלי המוצר בשל ערכם הכספי.

בהתאם להצעת החוק, המכלים עליהם תחול חובת תשלום פיקדון הם אותם מכלי מוצר הגורמים לזיהום הבולט יותר ברשות הרבים, דהיינו, מכלי מוצר שאינם שקייות או שהקיבולת שלהם היא מתחת – 1.5 ליטרים.

(הצעות חוק 2779, בי בטבת התשנ"ט 21.12.1998)

23. הנתבעת, בהתנהלותה הפסולה והבלתי חוקית, שללה הלכה למעשה את המטרות הברורות העומדות בבסיס הצעת החוק.

24. חוק הגנת הצרכן, כשמו כן הוא. מטרתו להגן על הצרכן שבעשותו עסקה יעמוד לרשותו מלוא המידע ההוגן והנאות, על פיו יוכל לכלכל צעדיו ולגבש החלטתו בדבר פעילותו הצרכנית בתנאי וודאות מלאים. ממטרה זו נגזרת **חובת גילוי רחבה** ואיסור על עשיית מעשה או מחדל "העלול להטעות צרכן בכל עניין מהותי בעסקה".

25. חוק הגנת הצרכן קובע איסור הטעייה בסעיף 2 לחוק:

"לא יעשה עוסק דבר – במעשה או במחדל, בכתב או בעל פה או בכך דרך אחרת לרבות לאחר מועד ההתקשרות בעסקה – העלול להטעות צרכן בכל עניין מהותי בעסקה (להלן: "הטעייה")..."

סעיף 31 לחוק קובע:

(א) **דין מעשה או מחדל בניגוד לפרקים ב' ג' וד' כדין עוולה לפי פקודת הנזיקין [נוסח חדש].**

(1א) **הזכות לסעדים בשל עוולה כאמור נתונה לצרכן שנפגע מעוולה, וכן לעוסק שנפגע, במהלך עסקו, מהטעיה כאמור בסעיף 2."**

26. כלומר סעיף 2 לחוק הגנת הצרכן קובע איסור על בעל עסק לעשות דבר "העלול להטעות" צרכן בעניין מהותי בעסקה. סעיף 31 לחוק הגנת הצרכן קובע כי הפרת "איסור הטעיה" דינה כדין עוולה נזיקית המזכה את הנפגע בסעד.

27. מטרתו של חוק הגנת הצרכן היא להגן על הצרכן מפני מעשי הטעיה, עושה וכפיה ולהבטיח שיעמוד לרשותו מידע מלא ככל האפשר על טיב העסקה ופרטיה. תכלית זו נלמדת, בראש ובראשונה משמו של החוק, אך גם מסעיפיו.

28. ב-ת"א (י-ם) 9516/99 **אמתון נ' אקטיביטי** פסק כבוד השופט פיינברג כי מקום בו לא קוימה הוראות החוק והתקנות לעניין גודל האותיות [בהקשר לתקנות גודל האותיות בחוזה אחיד, כאשר הדבר נשען על אותו הרציונל] **יש בכך משום ניצול מצוקה של הצרכן. כמו כן נקבע כי הדפסת החוזה באותיות קטנות מהגודל המינימאלי שנקבע בחוק, מהווה הטעיה או ניצול שהם מהותיים בניסבות העניין.**

29. אותו רציונל בדיוק מתקיים גם בעניין גודל סימון חובת הפיקדון וסכמו, כאשר במקרה זה מדובר בשיקולי "קל וחומר" שכן ההפרה אינה רק במישור של הטעיה ברכישה עצמה, אלא שהטעייה זו מביאה לתוצאה פסולה המשפיעה על הסביבה כולה, שכן אותם מכלי מוצר אשר סומנו שלא כדין, לא הובאו בסופו של יום למתקני האיסוף ומשכך לא מוחזרו, והדבר מביא לפגיעה סביבתית רחבת היקף.

הטיעון המשפטי

א. הטעיה צרכנית המורה

30. מלשונו של סעיף 2 לחוק הגנת הצרכן:

" לא יעשה עוסק דבר – במעשה או במחדל, בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת לרבות לאחר מועד ההתקשרות בעסקה – העלול להטעות צרכן בכל ענין מהותי בעסקה (להלן – הטעיה)..."

31. בדברי החסבר לחוק הגנת הצרכן, נכתב:

מטרתו להגן על הצרכנים בשל אי השוויון הקיים בינם לבין העוסקים. ההנחה המקובלת היא כי הצרכן הטיפוסי, בבואו לתקשר בעסקה עם עוסק, נמצא בעמדת נחיתות בהשוואה לעוסק מבחינת כוח המיקוח והמידע המצוי בידו. הכוונה למידע לגבי המוצר או השירות, עלויותיו, מרכיביו, אפשרויות השימוש בו וכן מידע לגבי זכויותיו של הצרכן. למעשה ההנחה המונחת בבסיסו של החוק ואכיפתו היא כי בטווח הארוך התנהגות פסולה של עוסקים כלפי צרכנים פוגעת לא רק בצרכנים אלא גם בכל אותם עוסקים המועלים בהגינות ובסופו של דבר במגזר העסקי כולו.

אין חולק על כך שהתובע וחברי הקבוצה מצאו עצמם בעמדת נחיתות וחסרי ידע וכוח מיקוח מול חוסנה של הנתבעת אשר אגרה בידיה את המידע תאמנת הנוגע לחובת

הפיקדון החלה על מכלי המוצר האמורים אך בחרה להצניע את הסימון בניגוד למחוייב לפי דין, תוך הפרה בוטה של החוק והתקנות, באופן שאינו עולה בקנה אחד עם טובת הסביבה, בניגוד גמור להוראות הדין בעניין ספציפי זה, תוך שהיא גורמת להטעיה.

ב. הפרת חובה חקוקה

32. נוסף על הפרת חוק הגנת הצרכן המפורש כאמור לעיל, הרי שהפרה הנתבעת את החובה החקוקה הקבועה בחוק הפיקדון על מכלי מוצר ובתקנות, אשר מטרתם הינה למנוע בדיוק מקרים כגון דא.

33. פקודת הנוזיקין מורה כדלקמן:

63. (א) מפר חובה חקוקה הוא מי שאינו מקיים חובה המוטלת עליו על פי כל חיקוק – למעט פקודה זו – והחיקוק, לפי פירושו הנכון, נועד לטובתו או להגנתו של אדם אחר, וההפרה גרמה לאותו אדם נזק מסוגו או מטבעו של הנזק שאליו נתכוון החיקוק; אולם אין האדם האחר זכאי בשל ההפרה לתרופה המפורשת בפקודה זו, אם החיקוק, לפי פירושו הנכון, התכוון להוציא תרופה זו.

(ב) לענין סעיף זה רואים חיקוק כאילו נעשה לטובתו או להגנתו של פלוני, אם לפי פירושו הנכון הוא נועד לטובתו או להגנתו של אותו פלוני או לטובתם או להגנתם של בני-אדם בכלל או של בני-אדם מסוג או הגדר שעמם נמנה אותו פלוני.

34. הנתבעת הפרה את החובות המוטלות עליה מכוח החוק והתקנות כמפורט לעיל.

35. בהפרות חובות חקוקות אלה, חטאה הנתבעת כלפי התובע ואף כלפי הציבור בכללותו שכן יש במעשיה כדי לסכל את המטרות העיקריות של החוק כמפורט בין היתר בדברי ההסבר לחוק.

36. בנוסף לתקנות ספציפיות אלה, הפרה הנתבעת את ההוראות הכלליות של חוק החוזים (חלק כללי), התשלי"ג-1973, ופקודת הנוזיקין כפי שיפורט להלן.

37. אי קיום התקנות מוביל לעגמת נפש ותסכול אצל הצרכן אשר מוטעה בעניין הפיקדון הנגבה ממנו ללא ידיעתו, ואף הופך את הצרכן עצמו, בעל כורחו וללא ידיעתו, למי אשר פוגם באיכות החיים ובסביבה של כולנו בעצם העובדה כי משליך מכלי מוצר אלה אל האשפה תחת השבתם למתקני האיסוף, ואף פוגעת בכיסו עקב כך.

38. נזק זה הוא בין היתר הנזק אותו ביקש המחוקק למנוע.

ג. הצגת מצג שווא ואי נקיטת זהירות

39. הסימון באופן זה, תוך הבלעת חובת הפיקדון והסכום שנגבה מהווה יצירת מצג שווא לגבי תנאי העסקה, בניגוד גמור לקבוע בחוק, והינו מעשה אשר העוסק הסביר והנבון לא היה מבצע בנסיבות העניין ואו לחילופין אי נקיטת זהירות שעוסק סביר ונבון היה אמור לנקוט באותן הנסיבות.

40. זאת ועוד, התנהלות הנתבעת גובלת אף ברשלנות. על הנתבעת חלה חובת זהירות מגוברת בהיותה חברה מובילה וידועה בתחומה, והולכה את הצרכן שולל באי סימון כחוק, כפי שאכן ארע בפועל, הרי שמהווה חטא בהטעיה צרכנית חמורה.

41. הנתבעת, ככל יצרן סביר, היתה אמורה לצפות כי כתוצאה מאי סימון מכלי המוצר כפי הקבוע בחוק, עלול צרכן להשליך, או שלא להשיב, את המכל הריק או לנקודות המכירה מפאת העובדה כי הוא אינו יודע אם נגבה פיקדון עבור המכל הריק או אם מכלים אלה נאספים בכלל.

ד. חוסר תום לב במשא ומתן

42. ברכישת מכל המוצר החייב בפיקדון, התבצעה הלכה למעשה כריתת שני הסכמים, כפי שפורט לעיל. בכל אחת מהעסקאות התבצע חוזה בין הנתבעת לצרכן לרכישת המוצר שבמיכל המוצר והחייב בפיקדון, אשר כל אחת מהן היתה מחויבת לכלול הצעה, קיבול, מסוימות וגמירות דעת, דא עקא, הנתבעת מנעה מהצרכן מידע הכרחי והטעתה את הצרכן עת מסרה בידיו פרטים לא נכונים, בלשון המעטה, בדבר נתוני העסקה המלאים (הואיל וגודל הסימון לא עמד בדרישת הדין, ודינו כלא קיים כלל), ובכך הפרה הנתבעת הלכה למעשה את חובותיה כלפי התובע והקבוצה.

ה. התעשרות שלא כדין

43. הנתבעת אף עשתה עושר ולא במשפט בניגוד גמור לדין. במעשה הכוזב של הטעיית חברי הקבוצה תוך קיפוח זכותם של הצרכנים, הרי שגבתה מהם כספים ביתר, שלא כדין, והותירה בקופתה סכומי פיקדון אשר שולמו ע"י צרכנים אשר כלל לא ידעו כי שילמו פיקדון עבור המיכל הריק ולפיכך לא השיבו את המיכל לנקודת המכירה. בכך, נהיר כי התעשרה הנתבעת על גבם של הצרכנים.

44. אין ולא יכול להיות חולק כי כלל חובות אלו ויותר, הפרה הנתבעת, בין במעשה ובין במחדל, על ידי יצירת הטעיה בקרב ציבור הצרכנים. הנתבעת גרמה לצרכנים שלא לדעת על חובת הפיקדון ועל הזכות להשבתו, באופן בו חרגו חריגה מהותית מהוראות הדין הברורות בעניין זה.

ו. פגיעה באוטונומיה ובחופש הרצון

45. בפרסום המטעה והבלתי חוקי, פגעה הנתבעת, שלא לומר הפקיעה, את האוטונומיה והרצון החופשי של הצרכנים, שכן באי הסימון המחויב בדין הטעתה אותם וגרמה להם לרכוש את מכלי המוצר ללא ידיעה על הפיקדון אשר נגבה על המוצרים כחלק מהמחיר הנגבה מהם, וללא ידיעה על זכותם להשיבם ולהזדכות בגינם בכספים אשר מראש נגבו מהם שלא כדין.

46. בכך גרמה הנתבעת לצרכנים לפעולה אשר לא היו בוחרים לעשותה לו היו מקיימים את הוראות הדין כלשונו.

47. פגיעה באוטונומיה ובחופש הרצון מהווה אף הפרה ישירה של חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, בהיות הנתבעת נוגסת בזכויות הטבעיות של האדם באשר הוא, בכבודו, בחירותו ובקניינו.

סעדי התביעה

48. הסעדים אשר מתבקש בית המשפט הנכבד לפסוק הינם משני סוגים: הראשון – מתן צווים כפי שיפורט לעיל, והשני – סעד כספי.

49. בעניין הסעד הכספי, סעיף 31(א) לחוק הגנת הצרכן, שכותרתו "פיצויים", קובע כי דין מעשה או מחדל, הוא כדין עוולה:

"דין מעשה או מחדל בניגוד לפרקים ב', ג', או ד' כדין עוולה לפי פקודת הנזיקין [נוסח חדש]".

50. סעיף 76 לפקודת הנזיקין קובע עקרון כללי למתן פיצויים בקובעו:

"(1) סבל התובע נזק, יינתנו פיצויים רק בשל אותו נזק שעלול לבוא באורח טבעי במהלכם הוגל של הדברים ושבא במישרין מעולות הנתבע;

(2) סבל התובע נזק-ממון, לא יינתנו לו פיצויים בשל הנזק אלא אם מסר פרטים עליו בכתב-התביעה או בצירוף לו."

51. כמקובל בפסיקה, הפיצויים הנתבעים מכוח החוק הינם פיצויים נזיקיים שהינם סעד תרופתי, אשר נועד להסיר את הנזק ולהטיבו. קרי להעמיד את הניזוק, עד כמה שהדבר ניתן, באותו מצב בו היה נתון הניזוק ערב ביצוע העוולה, אלמלא בוצעה וכמו כן – השבת מה שנגבה ממנו שלא כדין.

52. היות והערכה מדויקת של הגבייה ביתר והנזקים שנגרמו מחייבת בדיקה וניתוח מעמיקים של דוחות הנתבעת, הרי שכימות סכום ההשבה והפיצוי לכל חברי הקבוצה, ייעשה על דרך ההערכה בשלב זה ו/או לחילופין ייעשה בהתאם לדעות מומחה אשר ימונה מטעם בית המשפט הנכבד לצורך הערכה זו.

53. חשוב להבהיר כי מדובר בעבירה על הדין בנסיבות מחמירות – תוך הפרת הוראות דין ברורות ומפורשות, תוך גביית כספים רבים שלא כדין והתחמקות מחובת קבלת המכלים חזרה לצורך מחזורם, תוך פגיעה בחברה כולה ובסביבה.

שיעור הנזק הפרטני: הממוני והלא ממוני.

54. התובע רכש מכלי המוצר של הנתבעת מבלי שידע כי חויב בפיקדון, תוך שנגבו ממנו כספים אלה שלא כדין, ואף נשללה ממנו הזכות להשיב את מכלי המוצר הריקים ולהזכות בגין הפיקדון שנגבה ממנו שלא על דעתו.

55. ברובד הראשון – הנזק הממוני אשר נגרם לו הינו אותן 30 אגורות לכל מכל מוצר של הנתבעת שרכש. היות והתובע צורך באופן קבוע את המוצר של הנתבעת ורכש בממוצע לפחות 2 מכלי מוצר בחודש הרי שהנזק הכספי הפרטני אשר נגרם לתובע הינו בסך של כ- 1.80 ₪ עד להגשת תובענה זו (0.30 ₪ X 2 בחודש X 3 חודשים), כהשבה.

56. ברובד השני – באי קיום חובת הסימון וחויב ביתר, שלילת זכות התובע וחזרתו להשיב את המכלים ולהזכות עליהם, הפיכת התובע בעל כורחו למזהם תחת ממחזר, וכדומה, כמו גם גרימת עגמת נפש ופגיעה באוטונומיה שלו, פגיעה אשר קשה לכמתה בכסף.

57. ברובד נוסף – פגיעה התנהלותה הבלתי חוקית של הנתבעת בכל אחד ואחד מתושבי המדינה, בהביאה לתוצאה ההפוכה ממטרת הדינים – אי צמצום הזיהום על ידי מחזור מכלי המוצר. בשקילת נזק זה יש לקחת בחשבון שיקולים מערכתיים המשותפים לכלל תושבי מדינת ישראל, לרבות שיקולי הרתעה, חומרת ההפרה, הקפה הכספי ונסיבותיה, עידוד הצרכן למימוש זכויותיו והגברת מודעותו לחזון צמצום הזיהום, וכדומה.

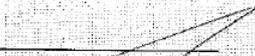
58. חשוב להבחיר כי מדובר בעבירה על הדין בנסיבות מחמירות – חשוב לזכור כי מדובר בעבירה על דינים אשר באו לקבוע שורה של חובות ואיסורים על חברות כגון הנתבעת – שמטרתם הכוללת היא להביא למחזור מכלי המוצר ולמנוע הטעיית הצרכן, הכל כאמור בדברי ההסבר להצעת החוק, כאמור. הנוק הלא ממוני הינו מוחשי, במקום בו נגרמה פגיעה באוטונומיה וברצון החופשי של הצרכנים, ופגיעה באמונם.
59. בית המשפט הנכבד מתבקש לקבוע את הפיצוי בהתאם לשיקול דעתו לרבות לפי סעיף 20 לחוק תובענות ייצוגיות הקובע בהקשר של מתן פיצוי לחברי הקבוצה.
60. מטבע הדברים, אין מצויים בידי התובע הנתונים והמידע המלא והדרוש בכל הנוגע להיקף הנפגעים בקבוצה, ועל כמות הפרות שבוצעו בסך הכל ע"י הנתבעת, כמו גם כמות המוצרים שנמכרו באופן של הפרת חובת הסימון הקבועה בדין. במסגרת התובענה עצמה תובע התובע לברר נתונים מלאים אלה, באמצעות הנתבעת, בשים לב לעובדה כי הינה חברה גדולה ומובילה בתחומה, ועל ידי מינוי מומחה אליו יעוברו מלוא נתוני הנתבעת, לצורך בדיקת העניין באופן מקיף ויסודי.
- יחד עם זאת, ולצורך קביעת הסמכות, שיעור הנזק הכללי לקבוצה מוערך על ידי התובע בסך של 700,000 ₪ לפי החישוב לעיל:
1. על מנת להעריך בפן הכספי את הנזק המצרפי, הרי שיש לבחון את כמות מכלי המוצר שאינם מסומנים כדין החל מיום חקיקת התקנות. בחינת הנתונים תוכל להיעשות בידי מומחה ותביא לחישוב מדויק של נזק חברי הקבוצה והפיצוי הנדרש. לעת זו, וטרם מינוי מומחה, מועמד הנזק בשלב זה על סך של 500,000 ₪.
  2. לנזק זה מתווסף הנזק הנפשי, עוגמת הנפש, הפגיעה באוטונומיה, כמו גם נזקי הזיהום המצטבר, המוערך בהערכה זהירה ושמרנית הבאה לקראת הנתבעת, בביצוע חישוב מוטא כלפי מטה ובצורה הפחותה ביותר שניתן בנסיבות העניין בכ- 200,000 ₪.
  3. כל סעד או נזק אחר, ממוני או שאינו ממוני, שימצא בית המשפט הנכבד מתאים בנסיבות העניין.
  61. כמו כן מבוקש בזאת ליתן צו מניעה כנגד הנתבעת אשר יימנע מכירת מכלי מוצר אשר אינם מקיימים את הוראות הדינים, או לחילופין – ליתן צו עשה כנגד הנתבעת אשר יחייבה לשנות את הסימון על מכלי המוצר ולהתאימו לדרישות הדין במלואן.

הגדרת הקבוצה

62. ראשית, יובהר כי פגיעה צרכנית זו הינה פגיעה בכל תושבי המדינה כולה, כפי שפורט לעיל.
63. נכלל בקבוצה כל מי אשר רכש את המוצרים של הנתבעת אשר לא סומן בהתאם להוראות הדינים המחייבות עד שבע שנים אחורה, או כל הגדרה אחרת אשר ימצא בית המשפט הנכבד כמתאימה.
64. יובהר כי מטבע הדברים, אין מצויים בידי התובע והקבוצה הנתונים והמידע המלא והדרוש בכל הנוגע להיקף הרכישות, כאמור, ובמסגרת התובענה עצמה תובע התובע לברר נתונים מלאים אלה, באמצעות הנתבעת.
65. בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת להורות לנתבעת ליתן לתובע ולקבוצה נתונים ודו"חות מרוכזים ביחס להיקף הרכישות כאמור /או לחילופין להורות על מינוי מומחה מטעמו לצורך הערכה זו, לשם כימות סכום התובענה ולצורך הגדרת הקבוצה במדויק, וכן מתבקש סיועו של בית המשפט הנכבד בעניין, בהתאם לחוק התובענות הייצוגיות.

66. תובענה זו מוגשת לכבוד בית המשפט השלום בעפולה בעל סמכות מקומית ועניינית להיזקק לה.

67. אשר על כן בית המשפט הנכבד מתבקש להזמין הנתבעת לדין ולחייבה לשלם לתובע ולתברי הקבוצה את מלוא נזקיהם כמפורט לעיל או לפי כל פירוט אחר כפי שימצא בית המשפט הנכבד לנכון וצודק בנסיבות העניין וכן לחייב את הנתבעת בתשלום הוצאות משפט, שכ"ט באי-כת התובע בצירוף מע"מ כדין, הכל בצירוף הצמדה וריבית כחוק מהיום ועד למועד התשלום המלא בפועל.

 יאמר מסאלחה, עו"ד
 בא-כח: התובע

תקנות תובענות ייצוגיות, תש"ע-2010

טופס 3

(תקנה 19)

הודעה למנהל בתי המשפט¹

לכבוד

מנהל בתי המשפט

הנדון: הודעה לפי חוק תובענות ייצוגיות

מספר תיק: ת"צ 01-17-

בבית משפט: השלום בעפולה

שמות הצדדים: 1. עימאר ג'דעון - ת.ז. 043217512 באמצעות ב"כ ע"י ב"כ אחמד מסאלחה - משרד עורכי דין ונוטריונים

2. באמצעות ב"כ

3. באמצעות ב"כ

נגד

יקבי ברקן שיווק והפצה בע"מ - ח.פ. 511784308 באמצעות ב"כ

פרטי המודיע:

שם: עו"ד יאמן מסאלחה

כתובת: מרחוב העליה 3 • ת.ד. 2262 • עפולה 1839203

תפקיד בהליך: תובע נתבע ב"כ תובע ב"כ נתבע חבר קבוצה אחר

זאת הודעה על:

הגשת בקשה לאישור לפי סעיף 6(א) לחוק; הגדרת הקבוצה לפי הבקשה: כל מי אשר רכש את המוצר של המשיבה אשר לא סומן בהתאם להוראות חוק הפיקדון על מכלי משקה, תשנ"ט - 1999, תקנות הפיקדון על מכלי משקה, תשס"א - 2001 עד שבע שנים אחורה, או כל הגדרה אחרת אשר ימצא בית המשפט הנכבד כמתאימה; מועד הגשת הבקשה: 19.1.17; שאלות של עובדה או משפט המשותפות לקבוצה לפי הבקשה: כמפורט בבקשה לאישור תובענה ייצוגית המצ"ב; תמצית הבקשה לאישור התובענה: כמפורט בבקשה לאישור תובענה ייצוגית המצ"ב; הסעד המבוקש: כמפורט בבקשה לאישור תובענה ייצוגית המצ"ב; הסכום או השווי המשוערים של תביעותיהם של כל הנמנים עם הקבוצה: 700,000 [סה"כ 20 מיליון];

החלטת בית משפט להתיר צירוף של אדם לקבוצה לפי סעיף 10(ב) לחוק;

החלטת בית משפט בדבר אישור תובענה ייצוגית או בדבר דחייה של בקשה לאישור לפי סעיף 14: הגדרת הקבוצה לפי סעיף 14(א)(1); עילות התובענה והשאלות של עובדה או משפט המשותפות לקבוצה לפי סעיף 14(א)(3); הסעדים הנתבעים: [סה"כ 20 מיליון];

החלטת בית המשפט ולפיה ניתן להגיש בקשה למינוי תובע מייצג או בא כוח מייצג במקום תובע מייצג או בא כוח מייצג לפי סעיף 16(ד)(1) לחוק;

לא הוגשה לבית המשפט, בתוך התקופה שקבע, בקשה למינוי תובע מייצג או בא כוח מייצג במקום כל התובעים המייצגים או כל באי הכוח המייצגים בתובענה ייצוגית אשר בית המשפט אישר את הסתלקותם או מצא שנבצר מהם להמשיך בתפקידם לפי סעיף 16(ד)(2) לחוק;

הגשת בקשה לאישור הסדר פשרה לפי סעיף 18(ג) לחוק;

החלטת בית משפט בכל הנוגע להסדר פשרה לפי סעיף 19 לחוק;

¹ מורסם ק"ת תש"ע מס' 6915 מיום 29.7.2010 עמ' 1442.

אחר:

להודעה זו מצורפים המסמכים האלה:

- 1. בקשה לאישור תובענה ייצוגית על צרופותיה
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

19.1.17

עורך דין
מסאלחה יאמן
מ.ד. 45108
התלמידה

אחמד מסאלחה – משרד עורכי דין ונוטריון
רחוב העליה 3 • ת.ד. 2262 • עפולה 1812201
טלפון: 04-6421551 § פקסימיליה: 04-6421553

יפוי – כח

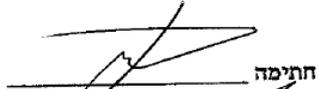
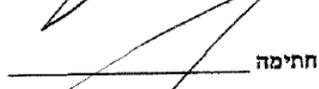
אני הח"מ אחמד מסאלחה ת"ש 1438 043817572
ממנה בזה את עו"ד א. מסאלחה ו/או עו"ד ת. מסאלחה ו/או עו"ד י. מסאלחה ו/או עו"ד א. אבו-אסחאק
ו/או ג. אבו-חנא וכל עורך דין אחר ממשדרי (כולם יחד וכל אחד מהם לחוד) להיות באי כחי במשפט של
אחמד מסאלחה נגד בנק הפועלים (מסלחה) בע"מ בעניין הפיקוח והאג"ל

מבלי לפגוע בכלליות המינוי הנ"ל יהי בא – כחי רשאי לעשות ולפעול בשמי ובמקומי בכל הפעולות הבאות, כולן או מקצתן,
הכל בקשר לעניין הנ"ל והנובע ממנו כדלקמן:

1. לחתום על ולהגיש כל תביעה או תביעה שכנגד, ו/או כל בקשה, הגנה, התנגדות, בקשה למתן רשות ערעור, ערעור, דיון נוסף הודעה, טענה, תובענה או כל הליך אחר הנוגע או הנובע מהליך הנ"ל ללא יוצא מהכלל.
2. להזמין עדים, למנות מומחים ולעשות כל הפעולות לפי תקנות סדרי הדין הקיימים כיום ושיהיו קיימים בעתיד או פעולות בתעוקה כל חוק או פרצדורה אחרת שחלה או שתחול על התביעה או על המשפט הנ"ל.
3. לחתום על ו/או לשלוח התראות נוטריוניות או אחרות, לדרוש הכרות פשיטה רגל, או פירוק גוף משפטי ולעשות את כל הפעולות הקשורות והנובעות מהעניין הנ"ל ללא יוצא מהכלל.
4. לבקש ולקבל חוות דעת רפואית מכל רופא או מוסד שברק אומי או חוות דעת אחרת הנוגעת לעניין הנ"ל.
5. להופיע בקשר לכל אחת מהפעולות הנ"ל בפני כל בתי המשפט, בתי הדין למיניהם או מוסדות אחרים הן ממשלתיים והן אחרים רק בדרגה בה הוגש יפוי הכח.
6. למסור כל עניין הנוגע או הנובע מהעניין האמור לעיל לבוררות ולחתום על שטר בוררין כפי שבא כחי ימצא לנכון ולמועיל.
7. להתפשר בכל עניין הנוגע או הנובע מהעניינים האמורים לעיל לפי שקול דעתו של בא כחי ולחתום על פשרה כזו בביהמ"ש או מחוצה לו.
8. לגבות את סכום התביעה או כל סכום אחר בכל עניין מהעניינים הנ"ל, לרבות הוצאות בימ"ש ושכר טרחת עו"ד, לקבל בשמי כל מסמך וחפץ ולתת קבלות ושחרורים כפי שבא כחי ימצא לנכון ולמתאים.
9. להוציא לפועל כל פס"ד או החלטה או צו, לדרוש צו מכירה או פקודות מאסר ולעשות כל הפעולות המתרות עפ"י חוק ההוצאה לפועל והתקנות שלפיו.
10. לנקוט בכל הפעולות ולחתום על כל מסמך או כתב בלי יוצא מן הכלל אשר בא כחי ימצא לנכון בכל עניין הנובע מהעניין הנ"ל.
11. להופיע בשמי ולייצגני בפני מינהל מקרקעי ישראל, רשויות מקומיות, רשם המקרקעין, עמירד, ורשם הקרקעות במשרד ספרי אחרת ו/או בכל רשות ציבורית ו/או מוסד, גוף או חברה פרטיים או ממשלתיים אחרים הקשורים בעניין המפורט לעיל וכן לחתום בשמי במקומי על כל בקשה, הצהרה ומסמכים אחרים למיניהם ולבצע בשמי כל עסקה (דיספורציה) המוכרת ע"י החוק וליתן הצהרות, קבלות ואישורים ולקבל כל מסמך שאני רשאי לקבלו עפ"י דין ולבצע העברות בתמורה וללא תמורה.
12. לייצגני ולהופיע בשמי בפני רשם החברות, רשם השותפויות ורשם אנודות שיתופיות, לחתום במקומי על כל בקשה או מסמך אחר בקשר לרשום גוף משפטי, לטפל ברישומי או מחיקתו של כל גוף משפטי ולטפל בכל דבר הנוגע לו ולבצע כל פעולה לאורו גוף משפטי.
13. לטפל בשמי בכל הקשור לרישום פטנט, סימני מסחר וכן בכל זכויות אחרות המוכרות ע"פ החוק.
14. להודות או לכפור באישום שלא בנוכחות הנאשם ו/או כהעדרו.
15. לחתום על יפוי כח בלתי תוזרים.
16. להעביר יפוי כוח זה על כל הסמכויות שבו או חלק מהן לעו"ד אחר עם זכות העברה לאחרים, לפטרם ולמנות אחרים במקומם ולנהל את עניני הנ"ל לפי ראות עיניו ובכלל לעשות את כל הצעדים שימצא לנכון ומועיל בקשר עם המשפט או עם עניני הנ"ל והנני מאשר את מעשיו או מעשי ממלאי המקום בתעוקה יפוי כוח זה מראש.

המילים דלעיל ביחיד תכלולנה את הרבים ולהפך.

ולראיה באתי אל החתום, היום יום 15 לחודש 2017

חתימה

חתימה
doc:company\יפוי בחתימתי.doc

הנני מאשר את חתימת מרשי הנ"ל.

עורך דין
מסאלחה יאמן
מ.ר. 48108
עורך – דין